

8

```
#include <iostream.h>
// rozpoznawanie cyfr
main()
{
    int liczba;

    cout << "Podaj liczbę: ";
    cin >> liczba;
    switch (liczba)
    {
    case 1:
        cout << "jeden" << endl;
        break;
    case 2:
        cout << "dwa" << endl;
        // tu nie ma break
    case 3:
        cout << "trzy" << endl;
        break;
    default:
        cout << "nie znam" << endl;
        break;
    }
}
```

Po uruchomieniu dla liczby 2 widać co się dzieje. Mianowicie program wykonuje wszystkie operacje do napotkania pierwszego break. Jeżeli by nie było break przy case „1” to wtedy na ekran drukowałoby jeden, dwa, trzy ... i dopiero tutaj napotkałoby break.

9

```
#include <iostream.h>
int k=33; // zmienna globalna
main()
{
    cout << "main (przed blokiem): k=" << k << endl;
    { //początek bloku: zakres lokalny
        int k=1;
        cout << "blok: k=" << k << endl;
        cout << "dostęp do zmiennej globalnej k=" <<
            ::k << endl;
    } //koniec bloku
    cout << "main (za blokiem): k=" << k << endl;
}
```

To raczej się nie przyda - zakres ważności zmiennych i odwoływanie się do zmiennej globalnej, z wewnątrz bloku w którym zmienna ma nadaną inną wartość lokalną. Gdyby globalne k nie było „przesłonięte” przez to wewnętrzne k, wtedy rzecz jasna cout << k by wyświetlało to jedno jedyne globalne.

1 2

```
#include <iostream.h>
```

```
main()
{
    char znak;

    for (znak='a'; znak<='z'; znak++)
        cout << znak ;
    cout << endl ;
}
```

Jak to działa że $a+1=b$? Opiera się to na tablicy znaków ASCII – mianowicie liczbom od 0 do chyba 255 przypisane są znaki char. Można poprobować w „Start”->”Uruchom”->”cmd”. Trzymając lewy alt (przy włączonej klawiaturze numerycznej) wklepać jakąś liczbę i powinien się jakiś znak pojawić. I właśnie to „a” jest interpretowane jako liczba – numer znaku ASCII, a „b” ma przypisany numer o jeden większy. Podobnie zamienia się małe litery na duże – odejmując od każdej małej litery 32 uzyskuje się jej „dużą” postać.

1 3

```
#include <iostream.h>
main()
{
    unsigned long silnia, liczba, licz;

    cout << "Podaj liczbe: ";
    cin >> liczba;
    silnia=1;
    licz=2;
    if (liczba)
        while (licz<=liczba) //for ( ; licz<=liczba; )
        {
            silnia *= licz;
            licz ++;
        }
    cout << liczba << "! =" << silnia << endl;
}
```

if (liczba) - jeżeli warunek jest prawdziwy to zawartość jest wykonywana. Prawda oznacza wartość różną od zera. Więc jeżeli liczba != 0 to wtedy wykonywana jest instrukcja licząca silnię. Jeżeli liczba jest zerem to zgodnie z definicją silni drukowana jest na końcu wartość początkowa - 1.

1 4

```
#include <iostream.h>
main()
{
    int liczba;

    do
    {
        cout << "Podaj liczbe: ";
        cin >> liczba;
        if (!liczba) cout << "zero - koniec petli\n";
        else cout << "To nie jest zero\n";
    } while (liczba);
}
```

Podobnie jak w poprzednim - tylko na odwrót. „!” to negacja. Więc warunek jest prawdziwy jeżeli liczba jest zerem.

Zasadnicza różnica pomiędzy `do...while` a `while {}`

W pierwszym przypadku instrukcja wykonywana jest przynajmniej jeden raz i dopiero zostaje sprawdzony warunek. W drugim przypadku instrukcja wykonana jest tylko przy spełnionym warunku.

17

To zadanie (którego tutaj nie ma) było na zajęciach i jest jednym ze sztandarowych.

Czyli:

zdefiniuj funkcję potęgującą która jako parametr przyjmuje stopień potęgi oraz liczbę potęgowaną. Ma to być algorytm potęgowania a nie `pow(x,y)`.

zdefiniuj funkcję która wyświetli komunikat o zakończeniu pracy programu

w programie `main()` niech liczba będzie wprowadzana z klawiatury a funkcja potęgująca wywołana dla 2 i 3 potęgi

18

Różnica pomiędzy przekazywaniem argumentów przez wartość i przez referencję. Omówione na stronie 83 (według numeracji stron) Tomu pierwszego Symfonii.

```
#include <iostream.h>
//-----
void zeruj(int a, int &b)
{
    cout << "-----\n";
    cout << "Funkcja\n";
    cout << "a=" << a << "\tb=" << b << endl;
    a=0; b=0;
    cout << "Po wyzerowaniu:\n";
    cout << "a=" << a << "\tb=" << b << endl;
    cout << "-----\n";
    return;
}
//-----
main()
{
    int A=7, B=77;
    cout << "Main\n";
    cout << "A=" << A << "\tB=" << B << endl;
    zeruj(A,B);
    cout << "Main\n";
    cout << "Po wywołaniu funkcji:\n";
    cout << "A=" << A << "\tB=" << B << endl;
}
```

20

Początek tablic – Jacko H. mówił że zabawa we wpisywanie i wypisywanie z tablic na pewno pokaże się na egzaminie.

```
#include <iostream.h>
main()
{
int t[4];
    for (int i=0; i<4; i++)
        t[i]=2*i;
    for (i=0; i<4; i++)
        cout << "t[" << i << "]= " << t[i] << endl;
}
```

21

```
#include <iostream.h>
void dodaj2(int tablica[], int ile);
//-----
main()
{
const int rozmiar=4;
int tab[rozmiar];          // można wykorzystac zmienna rozmiar
                           // gdyz jest to zmienna z modyfikatorem const
int i;
    for (i=0; i<rozmiar; i++)
        tab[i]=i;
    dodaj2(tab,rozmiar);

    for (i=0; i<rozmiar; i++)
        cout << "tab[" << i << "]= " << tab[i] << endl;
}
//-----
void dodaj2(int tablica[], int ile)
{
int i;
    for (i=0; i<ile; i++)
        tablica[i] += 2;
}
```

Ważny jest komentarz od Karbowksiego (ten wyżej). Normalnie rozmiar tablicy może być określony zmienną tylko przy dynamicznej alokacji tablic - z tym jednym wyjątkiem. Jako że „stała zmienna” nie może ulec modyfikacji to może określać rozmiar tablicy ;-)

23

WAŻNY PROGRAM !!!!

Prawdopodobna treść zadania:

Zdefiniuj funkcję wyświetlającą zawartość tablicy

Zdefiniuj funkcję kopiującą zawartość jednej tablicy do drugiej.

W funkcji main:

*zainicjalizuj tablicę char jakimś słowem (tablica źródłowa)
wyświetl jej zawartość
zadeklaruj tablicę docelową o odpowiednim rozmiarze
skopiuj zawartość (korzystając z funkcji oczywiście)
wyświetl zawartość tablicy docelowej*

ofkors rozwiązanie nie jest jedno – można używać zarówno for i while – co kto lubi. Ale właśnie można się przyjrzeć tutejszemu forowi – Habelek wspominał że mogą być fory z nie określonymi wszystkimi trzema warunkami i tutaj mamy właśnie takiego – bez drugiego – czyli ograniczenia ilości powtórzeń.

```
#include <iostream.h>
void kopiuj(char cel[], char zrodlo[]);
void wypisz(char tab[]);
//-----
main()
{
char sTab1[] = { "kot"};
char sTab2[10];
    cout << "sTab1=";
    wypisz(sTab1);
    kopiuj(sTab2,sTab1);
    cout << "sTab2=";
    wypisz(sTab2);
}
//-----
void kopiuj(char cel[], char zrodlo[])
{
int i;
    for (i=0; ; i++)
    {
        cel[i]=zrodlo[i];
        if (zrodlo[i]==NULL) break;
    }
}
//-----
void wypisz(char tab[])
{
int i;
    for (i=0; ; i++)
        if (tab[i]==NULL) break;
        else cout << tab[i];
    cout << endl;
}
}
}
```

24

Podobnie – tylko że używamy gotowej funkcji kopiującej stringi – strcpy(x,y) – kopiuje y do x.

Funkcja wypisująca znowu jest oparta na for z wyjściem warunkowym (jak to mniejwięcej ujął Habel). Bo za każdą iteracją (tak to nazywają) rozpatrywany jest jeszcze „if” i albo pętla się kończy „break” albo też wypisywana jest kolejna litrka i przechodzi do kolejnej iteracji ;-)

*Jak dla mnie zdecydowanie lepiej wygląda `i=0; while (tab[i]!=null){cout << tab[i];i++;}`
Ale jak w poprzednim napisałem – pogłębia to znajomość for ; -)*

```
#include <iostream.h>
#include <string.h>
void wypisz(char tab[]);
//-----
main()
{
char sTab1[] = { "kot" };
char sTab2[10];
    cout << "sTab1=";
    wypisz(sTab1);
    strcpy(sTab2,sTab1);
    cout << "sTab2=";
    wypisz(sTab2);
}
//-----
void wypisz(char tab[])
{
int i;
    for (i=0; ; i++)
        if (tab[i]==NULL) break;
        else cout << tab[i];
    cout << endl;
}

```

25

*Ostra jazda ze wskaźnikami – ten program pozwala się nauczyć podstaw ich obsługi.
Przydatna może być też strona 153 z Symfonii.*

```
#include <iostream.h>
//-----
main()
{
int nLiczba=5;
int nLiczba2=10;
int *pInt; // p w nazwie bo "pointer" = wskaźnik
int *pInt2;
int *pInt3;
float Liczba3=1.2;
float *pFloat;
void *pWsk;

    cout << "nLiczba=" << nLiczba << endl; // pojawi sie 5
    pInt = &nLiczba; // ustawienie wskaźnika
    cout << "pInt=" << pInt << endl; // pojawi sie adres
    cout << "(*pInt)=" << *pInt << endl; // pojawi sie 5
    cout << "Przypisanie *pInt=6\n" ;
    *pInt = 6 ;
    cout << "(*pInt)=" << *pInt << endl; // pojawi sie 6
    cout << "nLiczba=" << nLiczba << endl; // pojawi sie 6
    cout << "zmiana obiektu wskazywanego\n" ;
    pInt = &nLiczba2;
    cout << "nLiczba2=" << nLiczba2 << endl; // pojawi sie 10
    cout << "(*pInt)=" << *pInt << endl; // pojawi sie 10
}

```

```

// -----
pFloat = &Liczba3;
cout << "(*pFloat)=" << *pFloat << endl; // pojawi sie 1.2
// -----
// pFloat=pInt; // <<< - zostanie zasygnalizowany blad
pWsk = pInt;
cout << "pWsk=" << pWsk << endl; // pojawi sie adres
// cout << *pWsk; // <<< - blad
pInt2 = (int*)pWsk; // musi byc rzutowanie
cout << "(*pInt2)=" << *pInt2 << endl; // pojawi sie 10

pFloat = (float*)pInt; // musi byc rzutowanie
cout << "(*pFloat)=" << *pFloat << endl; // pojawi sie
// przypadkowa liczba mimo prawidlowego adresu
pInt3 = (int*)pFloat; // musi byc rzutowanie
cout << "(*pInt3)=" << *pInt3 << endl; // pojawi sie 10
}

```

26

arytmetyka wskaźników - $(wsk1+1)$ oznacza chwilowe przesunięcie wskaźnika do kolejnego elementu tablicy. On cały czas jest przypisany do jej zerowego (pierwszego) el. – „wsk1=tab” i tylko karzemy mu na momencik skoczyć do pokoju obok ;-). Co z resztą widać... bo nie dodajemy w programie +1 tylko +i – za każdym razem przesuwa się o „i” i wraca tam gdzie jest ustawiony.*

Później jest już inaczej ze wsk2. Przypisany jest do adresu konkretnego elementu, a potem jest trwale przesunięty o kolejne 2 elementy – widać że odbywa się tam przypisanie do adresu czyli „=”.

```

#include <iostream.h>
main()
{
int *wsk1, *wsk2;
int tab[10];
int i;

wsk1=tab;
for (i=0; i<10; i++)
    *(wsk1+i)=i*10;
cout << "Elementy tablicy:\n";
for (i=0; i<10; i++)
    cout << i << ": " << *(wsk1+i) << endl;
cout << endl;
wsk2 = &tab[3];
cout << "3: " << *wsk2 << endl;
wsk2 += 2;
cout << "(3+2): " << *wsk2 << endl;
}

```

27

Tutaj przesyłanie przez wskaźnik – a więc jako argument jest adres „&...”, i na ten adres pokazuje odpowiedni parametr funkcji. Oczywiście zmiany zmiennej są trwale – tak samo jak przy przesyłaniu argumentów przez referencję.

Zawsze gdy parametrem deklarowanej funkcji jest wskaźnik to argumentem jest adres. Tyle że pamiętamy że adresem tablicy jest jej pierwszy element – i przesyłając tablicę jako argument podajemy nazwę tablicy bez „&” (ważne przy stringach). Tutaj jednak mamy zwykłą zmienną int.

```
#include <iostream.h>
void zmien(int *wsk);
//-----
main()
{
    int liczba=1;

    cout << "Przed wywołaniem funkcji: " << liczba << endl;
    zmien(&liczba);
    cout << "Po wywołaniu funkcji: " << liczba << endl;
}
//-----
void zmien(int *wsk)
{
    *wsk=100;
}
```

28

O przesyleniu tablic. Wiec można tablicę przesłać zwyczajnie jako tablice (w sumie tak nie robimy) albo jako wskaźnik. Wtedy są dwie opcje:

1. *można korzystać z arytmetyki wskaźnika - *(wsk+i)*
2. *można przejść na zwykły zapis tablicowy – czyli wsk[i] – jest to równoważne. Zwykle robimy właśnie tak.*

```
#include <iostream.h>
void fkc_tab(int tab[], int rozmiar);
void fkc_wsk1(int *wsk, int rozmiar);
void fkc_wsk2(int *wsk, int rozmiar);
//-----
main()
{
    int tablica[4] = { 1, 2, 3, 4 };
    fkc_tab(tablica,4);
    fkc_wsk1(tablica,4);
    fkc_wsk2(tablica,4);
    cout << endl;
}
//-----
void fkc_tab(int tab[], int rozmiar)
{
    cout << "\nPrzeslano jako tablice\n" ;
    for (int i=0; i<rozmiar; i++)
        cout << tab[i] << "\t";
}
//-----
void fkc_wsk1(int *wsk, int rozmiar)
{
    cout << "\nPrzeslano jako wskaznik - wariant 1\n" ;
    for (int i=0; i<rozmiar; i++)
        cout << *(wsk+i) << "\t";
}
```



```
//-----  
void fkc_wsk2(int *wsk, int rozmiar)  
{  
    cout << "\nPrzeslano jako wskaznik - wariant 2\n" ;  
    for (int i=0; i<rozmiar; i++)  
        cout << wsk[i] << "\t";  
}
```

29

Ten to w sumie tylko do przejrzania – pojawia się dynamiczna alokacja, zarówno tablicy jak i pojedynczego obiektu int.

```
#include <iostream.h>  
main()  
{  
int *wsk1, *wsk2;  
int i, rozmiar;  
    cout << "Podaj rozmiar tablicy: ";  
    cin >> rozmiar;  
    wsk1 = new int[rozmiar];  
    if (wsk1==NULL)  
        cout << "Brak pamieci\n";  
    else  
    {  
        for (i=0; i<rozmiar; i++)  
            wsk1[i]=i*10;  
        cout << "Tablica:\n";  
        for (i=0; i<rozmiar; i++)  
            cout << i << ": " << wsk1[i] << endl;  
        wsk2 = new int;  
        *wsk2=10;  
        cout << "*wsk2 = " << *wsk2 << endl;  
        wsk2=wsk1; // utrata dostepu do obiektu  
        delete [] wsk1;  
        wsk1=NULL;  
        //delete wsk2; // niebezpieczenstwo zalamania programu  
    }  
}
```

30

A tutaj wskaźnik do wskaźnika... czyli dwie gwiazdki.

Osobiście.... bo C++ wywołuje bardzo osobiste przeżycia :] ... rozumiem zastosowanie tego tylko na podstawie tego oraz jednego z dodatkowych przykładów. Mianowicie żeby zaalokować dynamicznie coś z poziomu funkcji opierając się na wskaźniku zadeklarowanym w funkcji main... i wtedy jako argument jest adres wskaźnika, a parametrem funkcji jest wskaźnik do wskaźnika.

Chociaż można to zrobić inaczej – a mianowicie tablicę docelową alokować wykorzystując wskaźnik zadeklarowany dopiero w funkcji – i wtedy funkcja działa na jednym parametrze – spróbuj to zrobić. Ale pewni z jakiś powodów się tego nie robi – może dlatego że w takiej sytuacji tablica docelowa istnieje tylko do momentu wygaśnięcia funkcji :]

Funkcja kody właśnie przerabia char na numer kodu ASCII o którym pisałem wcześniej. A dokładnie rzutuje char na int :]

```
#include <iostream.h>
char* dopisz_spacje(const char *wsk1, char *wsk2);
char* dopisz_spacje2(const char *wsk1, char **wsk2);
void kody(const char *wsk, int rozmiar);
//-----
main()
{
char tab1[] = { "tablica1" };
char tab2[20] = { 't','a','b','l','i','c','a','2' };
char tab3[] = { 't','a','b','l','i','c','a','3','\0' };
char *wsk1 = "wskaznik1";
char *wsk2 = { "wskaznik2" };
char *wsk=NULL;

cout << "tab1: " << tab1 << endl;
wsk = new char[80];
cout << "t a b l : " << dopisz_spacje(tab1,wsk) << endl;
delete [] wsk;
wsk=NULL;
cout << "t a b l (wersja 2): " << dopisz_spacje2(tab1,&wsk)
    << endl;

delete [] wsk;
cout << "tab2: ";      kody(tab2,20);
cout << "tab3: " << tab3 << endl;
cout << "wsk1: " << wsk1 << endl;
cout << "wsk2: " << wsk2 << endl;
}
//-----
char* dopisz_spacje(const char *wsk1, char *wsk2)
{
int ile_znakow, i;

for (ile_znakow=0; *(wsk1+ile_znakow)!=NULL; ile_znakow++)
    /* */;
for (i=0; i<ile_znakow; i++)
{
    wsk2[2*i] = wsk1[i];
    wsk2[2*i+1] = ' ';
}
wsk2[2*ile_znakow]=NULL;
return wsk2;
}
//-----
char* dopisz_spacje2(const char *wsk1, char **wsk2)
{
int ile_znakow, i;

for (ile_znakow=0; *(wsk1+ile_znakow)!=NULL; ile_znakow++)
    /* */;
*wsk2 = new char[2*ile_znakow+1];
for (i=0; i<ile_znakow; i++)
{
    (*wsk2)[2*i] = wsk1[i];
    (*wsk2)[2*i+1] = ' ';
}
(*wsk2)[2*ile_znakow]=NULL;
return *wsk2;
}
```

```
//-----
void kody(const char *wsk, int rozmiar)
{
    int i;
    for (i=0; i<rozmiar; i++)
        cout << int(*(wsk+i)) << ',';
    cout << endl;
}

```

31

Wskaźniki do funkcji – i tablica wskaźników do funkcji..... tego zasadniczo nie robiliśmy :]

```
#include <iostream.h>
int dodaj_dwa(int a);
int dodaj_trzy(int a);
int wywolaj(int (*wsk)(int), int liczba);
//-----
main()
{
    int a=10;
    int (*wsk_fkc)(int parametr);
    int (*tab_wsk_fkc[2])(int); // tablica wskaźników do funkcji

    cout << "dodaj_dwa: " << dodaj_dwa(a) << endl;
    cout << "dodaj_trzy: " << dodaj_trzy(a) << endl;
    wsk_fkc=dodaj_dwa;
    cout << "wsk. do dodaj_dwa: " << (*wsk_fkc)(a) << endl;
    wsk_fkc=dodaj_trzy;
    cout << "wsk. do dodaj_trzy: " << (*wsk_fkc)(a) << endl;
    cout << "f(dodaj_trzy): " << wywolaj(dodaj_trzy,a) << endl;
    tab_wsk_fkc[0]=dodaj_dwa;
    tab_wsk_fkc[1]=dodaj_trzy;
    cout << "tablica ze wsk. do dodaj_trzy: "
        << (*tab_wsk_fkc[1])(a) << endl;
}
//-----
int dodaj_dwa(int a)
{    return a+2; }
//-----
int dodaj_trzy(int a)
{    return a+3; }
//-----
int wywolaj(int (*wsk)(int), int liczba)
{    return (*wsk)(liczba); }

```

32

Przeładowania funkcji Samo w sobie to jest proste. Nazywamy parę funkcji tak samo, a kompilator rozpoznaje potem o którą nam chodzi po rodzajach parametrów- czyli w programie nie może być dwóch funkcji o takiej samej nazwie i takim samym typie i kolejności parametrów.

```
#include <iostream.h>
void drukuj(int);
void drukuj(float);
void drukuj(char);
void drukuj(int, float);

```

```
void drukuj(float, int);
//-----
main()
{
    int a = 10;
    float b = 12.6;
    char c = 'a';

    drukuj(a);
    drukuj(b);
    drukuj(c);
    drukuj(a,b);
    drukuj(b,a);
}
//-----
void drukuj(int a)
{ cout << a << endl; }
//-----
void drukuj(float a)
{ cout << a << endl; }
//-----
void drukuj(char a)
{ cout << a << endl; }
//-----
void drukuj(int a, float b)
{ cout << a << " " << b << endl; }
//-----
void drukuj(float b, int a)
{ cout << a << " " << b << endl; }
```
